

Sådan arbejder vi med den styrkede pædagogiske læreplan i Børnehusene Kokkedal 2023-2025

Lokalt tillæg til Læreplan for dagtilbud i Fredensborg Kommune

Et lokalt tillæg til læreplanen

Dette tillæg skal læses i sammenhæng med kommunens dokument "Pædagogisk Læreplan i dagtilbud i Fredensborg Kommune 2020/21".

I tillægget beskriver vi, hvordan vi i Børnehusene Kokkedal konkret arbejder med det fælles faglige grundlag og de seks læreplanstemaer i den styrkede pædagogiske læreplan. Overskrifterne i tillægget svarer til overskrifterne i kommunens dokument.

Sidst i tillægget beskriver vi nogle fremadrettede opmærksomheder, som vi på baggrund af evalueringen af den styrkede pædagogiske læreplan i efteråret 2023 skal have i Børnehusene Kokkedal.

2.0 Det fælles pædagogiske grundlag

I Børnehusene Kokkedal arbejder vi målrettet på at gøre det fælles pædagogiske grundlag nærværende i hverdagens samspil mellem børnene og de voksne.

Vores fælles pædagogiske metoder, refleksionsredskaber, mødestruktur, organisering samt faglige ledelse tæt på praksis er udviklet til at implementere og fastholde det fælles faglige afsæt, som skal sikre kvaliteten i vores praksis.

2.1 Børnesyn

Vi handler ud fra det børnesyn, som skitseres i den styrkede pædagogiske læreplan, ved at bestræbe os på at inddrage børnenes perspektiver i planlægning, praksis og evaluering, ved at indgå i nærværende samspil og samtaler med børnene, ved at møde børnene sensitivt og ved at gribe og understøtte deres initiativer. Det gør vi blandt andet, når vi giver børnene plads til at eksperimentere under måltiderne, sætter ord på børnenes følelser, igangsætter lege og aktiviteter for at give alle børn adgang til børnefællesskaber, eller når vi parkerer vores egen læringsdagsorden og justerer en aktivitet for at give plads til børnenes ønsker og interesser.

2.2 Dannelse og børneperspektiv

Vi bestræber os på at få adgang til børnenes perspektiver, blandt andet ved at reflektere over hvilke deltagelsesmuligheder læringsmiljøet tilbyder de enkelte børn i lyset af deres køn, etnicitet, familiebaggrund, personlighed, sprog og socioøkonomiske forudsætninger. Vi giver børnene indflydelse på udformningen af læringsmiljøet, når vi fx igangsætter legeaktiviteter med afsæt i børnenes ønsker og interesser, når vi taler om traditioner i hjemmet og institutionen, og når vi viser interesse for, hvordan børnene oplever deres hverdag, og hvad de bliver optagede af i nuet, blandt andet gennem tegneaktiviteter.

2.3 Leg

I Børnehusene Kokkedal sikrer vi børnene et fælles kulturelt fundament at mødes på i legen ved at introducere alle børnene til et alsidigt udvalg af lege. Vi deltager som voksne i legeaktiviteter omkring Fælles legemanuskripter med fokus på at give alle børn adgang til leg med andre børn, legeerfaringer og mulighed for udvikling af legekompetencer. Vi udvikler nye legemanuskripter og justerer legerollerne for at sikre, at alle børns interesser og forudsætninger bliver tilgodeset i de lege, vi sætter i gang. Vi kobler legeaktiviteter til bøgerne i Sproggaven og arbejder med dialogisk legelæsning med afsæt i Filur materialet. Vi griber og understøtter børnenes legeinitiativer i hverdagen og værner om de gode fysiske rammer for fordybelse i leg med og uden voksne.

2.4 Læring

Læring er en aktiv og relationel proces, som udspringer af barnets engagement, interesse og involvering og næres af læringsmiljøet og de sociale fællesskaber omkring barnet. Vi har fokus på at indgå i nærværende samspil og være lyde overfor børnenes perspektiver i rutinerne, og når vi ønsker at introducere dem for noget nyt. Vi organiserer os i mindre grupper med øje for, hvad det enkelte barn bliver optaget af. Vi bruger børnekonferencer og trivselssamtaler til at skabe dette overblik og til at inddrage forældrenes viden om barnets interesser, ressourcer og bestræbelser.

2.5 Børnefællesskaber

Vi arbejder systematisk og normreflekteret med at sikre alle børn deltagelsesmuligheder i de forskellige børnefællesskaber i institutionen. Vi lægger vægt på, at alle børn får lige adgang til alle typer børnefællesskaber og oplever at være del af et stort fællesskab på tværs af køn, etnicitet, modersmål og socioøkonomisk baggrund.

Vi har fokus på at sikre, at alle børnene prøver at være "på hjemmebane" i forhold til de legetemaer, kulturelle oplevelser eller materialer, vi arbejder med, og at alle også får åbnet nye vinduer ud til verden. Desuden har vi fokus på, at vores traditioner er noget vi skaber sammen.

2.6 Pædagogisk læringsmiljø

I Børnehusene Kokkedal definerer vi det pædagogiske læringsmiljø som de voksnes refleksion, sprogbrug og handling. Denne definition har vi valgt, fordi samspillet mellem børnene og de voksne er den mest betydende enkeltfaktor for børnenes udbytte af at gå i dagtilbud. Den nationale læreplans fokusskifte til udviklingen af læringsmiljøet ser vi både som den største gevinst og den største udfordring i implementeringen af læreplanen. Vi fastholder vores fokus på udviklingen af læringsmiljøet ved at arbejde systematisk med barometer på nærværende samspil, pejling på det sproglige læringsmiljø, eksperimenter i praksis, fokuserede iagttagelser og refleksion over praksisfortællinger, refleksion over børns deltagelsesmuligheder omkring traditioner, Fælles legemanuskripter, minianalyser af legemiljøet samt fokus på, hvad vi voksne skal være gode til.

2.7 Samarbejde med forældre om børns læring

Vores samarbejde med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse rammesættes og forberedes på børnekonferencer. Vi indsamler og deler systematisk små gode fortællinger om barnets ressourcer og interesser, både i hverdagen og som forberedelse til trivselssamtalerne. Vi inddrager forældrenes viden om barnet i den pædagogiske praksis og samarbejder med forældrene omkring udvalgte fokusområder, bl.a. på baggrund af Sprograppen. Vi har fokus på at afgrænse og konkretisere de fokusområder, der samarbejdes omkring, og på at sikre, at samarbejdet også tager afsæt i det, som optager forældrene.

Vi går i dialog med forældrene om barnets erfaringer for at kunne skabe spejlings- og deltagelsesmuligheder for alle børn ifm. vores fælles traditioner.

Vi samarbejder med forældrene omkring planlægning og praktisk tilrettelæggelse af forældremøder og sociale arrangementer i de enkelte huse og på tværs af områdeinstitutionen.

2.8 Børn i udsatte positioner

Vi har fokus på, hvordan vi som voksne kan sikre alle børn adgang til deltagelse i hverdagens aktiviteter og fællesskaber. Vi bestræber os på at udvide det enkelte barns deltagelses- og oplevelsesmuligheder gennem ændringer i vores egen refleksion, sprogbrug og handling. Fx ved at afprøve nye aktiviteter med afsæt i barnets erfaringer og forudsætninger. Nogle gange indebærer dette også målrettet selvkritisk refleksion, fx gennem eksperimenter i praksis med fokus på den voksnes samspil med og forventninger til et bestemt barn.

Vores AKT-leder og de pædagogiske vejledere kan som blikket udefra bidrage med inspiration til at få øje på nye muligheder i udviklingen af læringsmiljøet omkring børnene. Herunder hvordan vi kan udvikle vores måder at møde børnene på som nærværende og sensitive voksne.

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet

Vi har et tæt samarbejde med Kokkedal SFO og skole omkring børnenes overgange, og vi samarbejder med det lokale foreningsliv. Vi samarbejder også med frivillige borgere, som fx ønsker at læse bøger med børnene i institutionerne eller give en hånd med i Det grønne værksted. Vi introducerer børnene til de lokale butikker på små indkøbsture ifm. pædagogiske forløb.

3.2 Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Vi arbejder med børnemiljøet som en integreret del af den fortløbende udvikling af læringsmiljøet. Vi bestræber os på systematisk at inddrage børnenes perspektiver på børnemiljøet blandt andet gennem arbejdet med Dagtilbudstermometeret hvert år i uge 36, overleveringer på gruppeniveau ifm. skolestart, minianalyser af legemiljøet, Fælles legemanuskripter, fokuserede iagttagelser, barometer på nærværende samspil samt tegneaktiviteter med dialog om børnenes tegninger. Vi afprøver løbende nye metoder til at få adgang til og synliggøre børnenes perspektiver på børnemiljøet.

4.0 De seks læreplanstemaer

På en arbejdsdag i 2022 har MED-udvalget, ledergruppen, forældrerepræsentanter og medarbejdere drøftet, hvordan vi tolker læreplanstemaerne ind i den pædagogiske praksis i BHK.

Alsidig personlig udvikling

Vi arbejder med tilknytning som fundament for alt andet og den voksne som barnets trygge base. Vi prioriterer nærværende samtaler og aktiviteter med afsæt i børnenes perspektiver og initiativer. Vi arbejder i mindre grupper med fokus på nærvær.

Vi bestræber os på at give alle børn mulighed for at deltage på egne præmisser.

Vi prøver at se bag om børnenes handlinger og se deres ressourcer – også ved udfordringer.

Vi tilbyder alle børn spejlingsmuligheder og vinduer ud i verden, bl.a. ifm. de fælles traditioner.

Vi har fokus på at sikre alle børn en stemme og har særligt fokus på stille børn og børn uden verbalt sprog eller med andet modersmål end dansk.

Vi inddrager børnenes perspektiver gennem fokuserede iagttagelser og dialog, bl.a. om tegninger.

Social udvikling

Vi viser tidlig interesse for barnets erfaringer i familien ift. fx relationer, leg, sprog og traditioner.

Vi bruger Fælles legemanuskripter til at styrke børnenes relationer.

Vi arbejder i mindre grupper så meget af dagen som muligt, så alle bliver set og hørt af hinanden.

Vi tilbyder børnene alsidige spejlingsmuligheder i læringsmiljøet og bestræber os på, at alle skal møde noget genkendeligt hjemmefra i nogle af vores aktiviteter og traditioner.

Vi tilrettelægger aktiviteter, rutiner og traditioner, så børnene kan deltage på forskellige måder.

Vi arbejder normreflekteret for at undgå forskelsbehandling, bl.a. med minianalyser af legemiljøet med fokus på køn, Filur 2 forløb med fokus på diversitet samt refleksion over traditioner.

Vi lægger vægt på at være omsorgsfulde og hjælpe hinanden som rollemodeller for børnene.

Vi giver forældrene mulighed for at støtte op om den pædagogiske praksis, fx ifm. sociale arrangementer, traditioner, lege og Sproggaven.

Vi forebygger ved at invitere forældre ind i et samarbejde, før der opstår udfordringer.

Give plads til børnenes stemmer i planlægning, praksis, evalueringer, aviser og nyhedsbreve.

Kommunikation og sprog

Vi gør dialogisk læsning, leg, rim, sang, musik og konkrete til en del af læringsmiljøet.

Vi fordyber os over flere måneder i lege/læseforløb omkring Sproggaven og Filur materialet.

På børnekonferencer får vi føling med, at alle børn får adgang til nærværende samspil og samtaler med os voksne.

Vi bruger Sprogtrappen til at få indblik i det enkelte barns sproglige og alsidige udvikling.

Vi styrker legemiljøet ved at lære børnene udvalgte lege omkring Fælles legemanuskripter.

Vi understøtter børnenes adgang til legefællesskaber ved at give dem erfaring med bærende replikker i legene.

Vi laver tegneaktiviteter som ramme for dialog om børnenes udtryk og perspektiver.

Vi tager afsæt i børnenes interesser og optagetheder i dialogisk læsning og legeaktiviteter.

Vi giver børnene mulighed for at synliggøre deres hjemlige erfaringer og modersmål i institutionen.

Vi forbereder børnene på aktiviteterne i god tid, så de får mere lige deltagelsesmuligheder.

Vi bearbejder og genfortæller forløb, så børnene kan gøre forløbene til deres egne, bl.a. gennem tegneaktiviteter.

Vi deler viden og erfaringer om sprogarbejdet på tværs af huse til gensidig inspiration.

Sådan arbejder vi med den styrkede pædagogiske læreplan i BHK 2023-2025

Vi opsøger inspiration til at gøre legelæsningen spændende, bl.a. med musiske aktiviteter.
Vi inddrager forældrene i dialog om sproglig udvikling og samarbejde omkring en tidlig indsats.
Vi skaber sammenhæng i sprogarbejdet ved at arbejde med de samme bøger fra Sproggaven på tværs af overgange mellem dagpleje, vuggestue, børnehave, SFO og skole.

Krop, sanser og bevægelse

Vi har fokus på, at tilrettelægge bevægelsesaktiviteter, som alle børn kan deltage i, store som små.
Vi tænker bevægelse ind hele dagen, fx så alle inviteres til at hoppe ud i garderoben.
Vi trækker børnenes idéer og interesser ind i bevægelsesaktiviteter i hverdagen.
Som voksne går vi foran og bruger kroppen sammen med børnene, selv når vi ikke er gode til det.
Vi bruger Fælles legemanuskripter på legepladsen med klare beskrivelser af den voksnes rolle.
Vi bruger naturen, udeområder og ture som ramme for sanseoplevelser og bevægelse.
Vi arbejder med Fri for mobberi som ramme for dialog med børnene om følelser og grænser.
Vi ser børns nysgerrighed på egen krop og seksualitet som en del af deres alsidige udvikling.
Vi kobler bevægelse sammen med sange og sanghæfter.
Vi udnytter muligheder i det lokale foreningsliv, vi samarbejder bl.a. med Nivå Gymnastikforening.
Vi organiserer og indretter os, så alle børn har mulighed for at finde ro i løbet af dagen.
Vi har normreflekteret fokus på forskellighed, fx at man kan blive ked af/glad for forskellige ting.
Vi har fokus på at informere og inspirere forældre i forhold til bevægelseslege.

Natur, udeliv og science

Vi deltager i projekt Verdensomsorg frem til 2025 med fokus på bæredygtighed i børnehøjde.
Vi har fokus på at give børnene glæde ved naturen og lyst til at passe på den.
Vi giver alle børnene mulighed for at være i, sanse og mærke naturen.
Vi gør sammenhængen mellem mennesker og natur nærværende på positive måder ved at vise børnene, hvordan de selv kan have konkret indflydelse på naturens kredsløb i nærmiljøet.
Vi reflekterer over de fortællinger, børn møder om naturen med fokus på, at de ikke bliver skræmt.
Vi undersøger og eksperimenterer sammen med børnene, vi behøver ikke at have svar på alt.
Vi tænker verdensomsorg ind i hverdagens sammenhænge og kobler det til bøger og temaer.
Vi udnytter udearealer i nærmiljøet til udforskning, eksperimenter og pædagogiske forløb.
Vi går på ture i små grupper med en voksen.
Vi har fokus på børns (og voksnes) forskellige forudsætninger for at deltage i naturoplevelser.
Vi forbereder børnene før ture og forløb for at styrke deres deltagelsesmuligheder.
Vi bruger legepladsen som læringsrum med aktivt deltagende voksne og Fælles legemanuskripter.
Vi inddrager børnenes perspektiver og nysgerrighed på natur og naturfænomener i aktiviteterne.
Vi har fokus på at understøtte børnenes tidlige matematiske opmærksomhed.
Årstider, vejrforhold, farver, former, temperaturer mv. er nærværende temaer i alle børnegrupper.
Vi har fokus på, at forældres ressourcer kan sættes i spil i forhold til natur, udeliv og science.
Vi deler erfaringer og idéer omkring aktiviteter og forløb på tværs af husene.
Vi deler viden med forældrene om, hvad naturen kan gøre for børnene – og omvendt.

Kultur, æstetik og fællesskab

Vi bestræber os på, at alle børn møder positive spejlingsmuligheder ift. deres hjemmeerfaringer.
Vi arbejder målrettet på at styrke børnefællesskaber, legefællesskaber og venskaber.
Vi understøtter børnenes mulighed for at udtrykke sig visuelt, bl.a. gennem tegneaktiviteter.
Vi inddrager børnene i dialog, leg og læsning om diversitet gennem Filur 2 materialet.

Vi arbejder systematisk med Sproggaven som fælles kulturelt fundament for hele børnegruppen. Vi arrangerer forfatterbesøg til oplæsning af børnebøger i husene finansieret af fondsmidler. Vi har hvert år årskort til en kulturel institution, fx Zoo, Eksperimentariet eller et museum, og kobler besøgene til vores arbejde med en bog i Sproggaven. Vi samarbejder med lokale kulturinstitutioner, fx biblioteker og Nivågaard malerisamling. Vi er opsøgende på børnenes erfaringer med traditioner og forældrenes viden om barnet. Vi leger med børnenes sproglige baggrunde, fx gennem sange. Vi ser processen og dialogen som vigtigere end produktet, fx i tegneaktiviteter. Vi laver arrangementer, som åbner vinduer ud i verden for børnene, og inddrager forældrene. Vi inddrager børnene i at skabe kreative fremvisninger for forældrene og hinanden. Vi giver forældrene indblik i børnenes liv i institutionen og mulighed for at støtte op. Vi er opmærksomme på, hvordan vi kommunikerer med en mangfoldig forældregruppe. Vi holder forældremøder i mindre grupper i åbningstiden, hvor forældre oplever deres børn i en pædagogisk aktivitet.

5.0 Sammenhæng til børnehaveklassen

Børnehusene Kokkedal samarbejder med Kokkedal SFO og skole om, hvordan vi skaber gode overgange for børnene. Vi holder løbende møder på tværs på både leder- og medarbejderniveau med fokus på faglig videndeling, forventningsafstemning, tidlig forældreinddragelse og genkendelighed for børnene i overgangen.

Vi laver brobygningsforløb omkring bogen Æggedreng, Filur 2 materialet og Fælles legemanuskripter for at skabe sammenhæng på tværs.

Vi laver overleveringer på gruppeniveau og inddrager børnenes perspektiver som omdrejningspunkt for overleveringen. Vi har særligt fokus på, hvad der fungerer godt for børnegruppen, hvad gruppen øver sig på, hvilke lege og bøger de især er glade for, og hvad børnene ønsker, at de voksne omkring dem skal være gode til.

Vi inddrager børnene i evalueringer af brobygningsforløbene, og pædagogerne videregiver børnenes tilbagemeldinger til de voksne i SFO'en og skolen.

6.0 Evaluering

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Vi prioriterer refleksion højt på vores personalemøder, og vi anvender refleksionsunderstøttende redskaber til etablering og fastholdelse af en evalueringskultur.

Vi deltager løbende i udviklingsprojekter med fokuserede indsatsområder. I 2023-2025 deltager vi i projekt Verdensomsorg, bl.a. via forsknings- og læringscirkler med refleksion over praksis samt prøvehandling.

På personalemøder sættes fælles retning og udvælges fokusområder for bl.a. medarbejdernes eksperimenter i praksis i den kommende periode. På Lederforberedelsesmøder forbereder de daglige ledere deres løbende understøttelse af og opfølgning på refleksion og evaluering.

På børnekonferencer gennemføres systematiske analyser, drøftelser, refleksion og evaluering om samspillet mellem læringsmiljøet, de enkelte børn og børnegrupperne. De redskaber og greb, som inddrages, er minianalyser af lege- og læringsmiljøet, barometer for nærværende samspil, pejling på det sproglige læringsmiljø samt fokuserede iagttagelser af børn og praksis.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

I ulige år har vi en arbejdsdag med evaluering og idéudvikling omkring arbejdet med den pædagogiske læreplan. Evalueringen tilrettelægges som en proces med deltagelse af MED-udvalget, ledere, medarbejderrepræsentanter fra alle huse og evt. forældrerepræsentanter. Gennem rammesatte drøftelser deles og samles deltagernes input til videreførelse af gode eksisterende erfaringer samt idéer og ønsker til nye måder at arbejde med læreplanstemaerne på. De 6 daglige ledere er hver ansvarlige for at samle alle perspektiverne på et læreplanstema. I lige år har vi en lignende arbejdsdag om årsplanen for de kommende to år, hvor MED-udvalget, de daglige ledere og en medarbejderrepræsentant fra alle huse deltager. Input fra evalueringen af den pædagogiske læreplan i de lige år trækkes ind i drøftelserne om årsplanen – og omvendt.

7.0 Skema til refleksion og handling

Vi arbejder systematisk med refleksion over praksis med afsæt i de fælles indsatsområder, som vi tager op på vores personalemøder. I 2023-2025 har vi særligt fokus på Verdensomsorg. Alle medarbejdere gennemfører eksperimenter i praksis, som dokumenteres i et lokalt udviklet refleksionsskema ud fra fælles aftalte fokusområder. Eksperimenterne sigter mod at kvalificere den enkelte medarbejders refleksion, sprogbrug og handling i forhold til det aftalte fokusområde. Dokumentation af eksperimenterne i refleksionsskemaet inddrages i kollegiale drøftelser på personalemøder, bl.a. suppleret af praksisfortællinger om eksperimenternes effekter på læringsmiljøet og børnene.

8.0 Fremadrettede opmærksomheder i 2023-2025

Evalueringen af den styrkede pædagogiske læreplan i efteråret 2023 peger på følgende fremadrettede opmærksomheder:

- Skærpe vores opmærksomhed på betydningen af de voksnes sensitivitet og responsivitet i mødet med børnene i forlængelse af EVA's kvalitetsrapport 2023.
- Eksperimentere med alsidig formidling til forældre på tværs af sprog, læsefærdigheder og digitale kompetencer ved at eksperimentere med formidlingsformer.
- Fastholde fokus på at inddrage det musiske i hverdagen, bl.a. via rammesat planlægning.
- Samle erfaringer med at styrke læringsmiljøet gennem systematik og skærpet kvalitetsbevidsthed omkring børnekonferencer, trivselssamtaler og tværfaglige møder.
- Sætte ny viden fra pædagogs deltagelse i diplomuddannelse om børn i udsatte positioner i spil.
- Fastholde og etablere en normreflekteret praksis, bl.a. gennem faglig ledelse tæt på praksis.
- Sigte mod at styrke alle børn og forældres spejlings- og deltagelsesmuligheder i fællesskabet omkring de enkelte børnehuse og hele områdeinstitutionen via en projektansøgning.
- Udvikle en kulturkanon om oplevelser, som barnet skal introduceres for i sin institutionstid.